

บทที่ ๑

บทนำ

แนวความคิดเกี่ยวกับความเป็นกลางของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มิใช่เป็นเรื่องซึ่งเพิ่งจะเกิดขึ้นใหม่ แต่เป็นเรื่องที่มีมานานแล้ว เช่น ประเทศพม่า ได้ดำเนินนโยบายเป็นกลางมาตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๔๘ นอกจากนี้รัฐอื่น ๆ ในบริเวณ ภูมิภาคแถบนี้ต่างก็พยายามที่จะเลือกดำเนินนโยบายในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งอยู่เสมอ เพื่อหลีกเลี่ยงการเข้าไปพัวพันกับความขัดแย้งของประเทศมหาอำนาจในสภาพการเมือง ระหว่างประเทศซึ่งมีลักษณะเป็นการเผชิญหน้ากันระหว่างศูนย์กลางแห่งอำนาจ ๒ ชั่ว คือ สหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นผู้นำของฝ่ายโลกเสรี และสหภาพโซเวียต ซึ่งเป็นผู้นำของ ฝ่ายคอมมิวนิสต์ โดยที่ทั้ง ๒ ฝ่ายต่างแข่งขันกันสร้างอิทธิพลชักนำให้ประเทศต่าง ๆ มาสังกัดฝ่ายของตน ด้วยการชักจูงวิธีต่าง ๆ กัน

เมื่อไม่นานมานี้ ประเทศต่าง ๆ ในบริเวณภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้ให้ความสนใจต่อแนวความคิดเกี่ยวกับความเป็นกลางของภูมิภาคนี้เพิ่มมากขึ้น เมื่อ สมาชิกของกลุ่มประเทศอาเซียนทั้ง ๕ ประเทศ คือ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย ได้ลงนามร่วมกันในปฏิญญาควาดาลัมเปอร์ ว่าด้วยการกำหนดเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ให้เป็นเขตแห่งสันติภาพ เสรีภาพ และความเป็นกลางขึ้น เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๑๙๗๑

ในปฏิญญาควาดาลัมเปอร์ที่ไคร้บูถึง เจตนารมณ์ของประเทศกลุ่มอาเซียนว่า จะพยายามดำเนินการเช่นที่จำเป็นขั้นต้น เพื่อให้ได้มาซึ่งการรับรองและการเคารพ ต่อเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ว่า เป็นเขตแห่งสันติภาพ เสรีภาพ และความเป็นกลาง ปลอดจากการแทรกแซงจากภายนอก ไม่ว่าจะในรูปหรือลักษณะใดนั้น เป็นเพียงแต่การ ประกาศให้ทราบว่าจะทำอะไร ส่วนในทางปฏิบัติจะเป็นเรื่องที่เป็นไปได้มากน้อยเพียง ใด จึงเป็นเรื่องที่น่ายินดี

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

ในการศึกษาค้นคว้าวิทยานิพนธ์เรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อศึกษาว่า ความเป็นกลางของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ภายใต้การค้ำประกันของมหาอำนาจ เป็นเรื่องที่มีแนวโน้มจะเป็นไปได้หรือไม่ และจะสามารถนำไปสู่ความสงบ สันติภาพ ความปรองดอง การประนีประนอมกันระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อระงับกรณีพิพาทและที่สำคัญที่สุด เพื่อจัดหรือสกัดกั้นอิทธิพลของประเทศมหาอำนาจได้อย่างแท้จริงเพียงใด

ขอบเขตของการศึกษา

ในการศึกษาค้นคว้าเรื่อง เอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับความเป็นกลาง: วิเคราะห์กรณีอาเซียนนี้ ได้แบ่งขอบเขตการศึกษาออกเป็น ๖ บท ดังนี้คือ

บทที่ ๑ บทนำ

บทที่ ๒ เป็นการศึกษาถึงปัญหาเกี่ยวกับความเป็นกลางของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยจะศึกษาถึงลักษณะและความหมายของความเป็นกลาง ประสพการณ์เกี่ยวกับความเป็นกลางในอดีต และจุดเริ่มต้นและการพัฒนาความคิดเกี่ยวกับข้อเสนอของมาเลเซีย เพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นกลางตามข้อเสนอดังกล่าวนี้โดยชัดแจ้ง

บทที่ ๓ เป็นการศึกษาถึงท่าทีและบทบาทของประเทศต่าง ๆ ในบริเวณภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เกี่ยวกับความเป็นกลางตามข้อเสนอของมาเลเซีย

บทที่ ๔ เป็นการศึกษาถึงท่าทีและบทบาทของประเทศต่าง ๆ ภายนอกภูมิภาคเกี่ยวกับความเป็นกลางตามข้อเสนอของมาเลเซีย โดยจะศึกษาถึงท่าทีและบทบาทของสาธารณรัฐประชาชนจีน สหภาพโซเวียต และสหรัฐอเมริกา เป็นสำคัญ ทั้งนี้เพราะปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้ความเป็นกลางของภูมิภาคนี้ดำรงอยู่ได้ก็คือ การยอมรับที่จะเป็นคู่ค้ำประกันความเป็นกลางของประเทศมหาอำนาจเหล่านี้

บทที่ ๕ เป็นการศึกษาถึงแนวโน้มและดูทางในอนาคตของความเป็น
กลางของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

บทที่ ๖ สรุปผลการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ จะใช้วิธีการศึกษาแบบพรรณนา
เชิงวิเคราะห์ โดยจะศึกษาและวิเคราะห์จากเอกสารต่าง ๆ เช่น หนังสือ
บทความ วารสาร หนังสือพิมพ์ เอกสารจากการประชุม คำบรรยาย บทความ
ต่าง ๆ ในวิทยุกระจายเสียง และรายงานต่าง ๆ รวมตลอดไปจนถึงคำให้สัมภาษณ์
และสุนทรพจน์ต่าง ๆ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการค้นคว้าวิจัยเรื่องนี้ นอกจากจะก่อ
ให้เกิดความรู้เกี่ยวกับความเป็นมาของข้อเสนอกำหนดเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ให้เป็น
กลาง ภายใต้การกำประกันของประเศมหาอำนาจ รวมทั้งท่าทีและบทบาทของประเทศ
ต่าง ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และท่าทีและบทบาทของประเทศมหาอำนาจตาม
ข้อเสนอของมาเลเซียแล้ว ยังเป็นแนวทางที่จะชี้ให้เห็นถึงแนวโน้มของความเป็นกลาง
ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในสภาพแวดล้อมทางการเมืองระหว่างประเทศ
ปัจจุบันว่า ควรจะเป็นในรูปลักษณะใด ในเมื่อสันติภาพและเสถียรภาพของภูมิภาคเอเชีย
ตะวันออกเฉียงใต้ ยังคงเป็นเรื่องที่ประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคนี้ จะต้องช่วยกันรักษา
ไว้ในยุคของสงครามนิวเคลียร์ ซึ่งศูนย์กลางอำนาจของโลกกำลังเปลี่ยนแปลงไปนี้